

احکام مناسبتی روز تجلیل از امام زادگان و بقاع متبرکه

28 / تیر / 1397

ورود جُنُب به حرم

س1. در رساله های عملیه آمده است که جایز نیست شخص جنب و حائض داخل حرم ائمه (علیهم السلام) شوند. خواهشمند است توضیح بفرمایید که منظور از حرم، همان زیر گنبد است یا این که شامل همه ساختمان های ملحق به آن هم می شود؟

ج. مراد از حرم همان زیر گنبد مبارک و جایی است که به آن حرم و مشهد شریف گفته می شود، ولی ساختمان های ملحق به آن و شبستان ها حکم حرم را ندارند و ورود جنب و حائض به آن جاها اشکال ندارد، مگر جاهایی که عنوان مسجد را داشته باشد.

استفاده از نذورات امامزاده برای مسجد جامع

س2. استفاده از فرش ها و اجناس نذر شده برای مرقد یکی از فرزندان ائمه (علیهم السلام) در مسجد جامع محله چه حکمی دارد؟

ج. اگر زائد بر نیاز مرقد امام زاده (ع) و زائران آن باشد، اشکال ندارد.

تکیه و مسجد

س3. آیا تکایایی که به نام حضرت ابوالفضل (ع) و غیر آن تأسیس می شود، حکم مسجد را دارد؟ لطفاً احکام آن را بیان فرمایید .

ج. تکیه ها و حسینیه ها حکم مسجد را ندارند.

نذر برای امام زاده و مقبره

س4. آیا با پول موقوفات و نذورات امامزاده ها می توان ماشین به نام وقف و یا امامزاده خرید و آن را در اختیار اداره اوقاف قرار داد تا استفاده نماید؟ آیا می توان کارمند و کارگر امامزاده و یا موقوفات که حقوق بگیر وقف و امامزاده می باشد به صورت تمام وقت در اختیار اداره اوقاف باشد؟

ج. در مصرف عوائد موقوفات باید طبق نظر واقف عمل شود و نذورات نیز در هر راه مشروعی که نذر شده مصرف شود و نذر بر امامزاده باید صرف مصالح آن امامزاده شود، و از آن جمله است اجرت کسانی که برای آن امامزاده زحمت می کشند.

نذر شمع

س5. عده ای از زائرین محترم بقاع متبرکه طبق معمول قبل که برق نبوده، بر اثر ناآگاهی مبادرت به نذر و روشن کردن شمع در اینگونه اماکن می کنند که این کار نه تنها نفعی برای امامزاده ندارد بلکه چربی و دود آن باعث از بین بردن کاشیکاری و آینه کاری و در نتیجه ضرر و زیان به امامزاده و آلوده کردن محیط امامزاده و مزاحمت برای زائرین می شود.

لذا مستدعی است در نامه ای وجه شرعی آن را بیان نمایید تا انشاءالله مفید به حال امامزادگان علیهم السلام باشد و آیا اصل نذر چه وجهی دارد؟

ج. در حال حاضر که روشنائی اماکن مذهبی با برق تأمین می شود نذر شمع وجهی ندارد و شرعاً صحیح نیست و اختیار مصرف وجوه با شخص نذر کننده است.

مصرف نذورات مسجد و حسینیه

س6. مردم بابت نذورات شخصی خود وجوهاتی را در داخل صندوق ضریح های مستقر در این حسینیه واریز می نمایند. آیا استفاده از وجوهات نذری با نظارت هیئت امناء برای مصارف حسینیه اشکال دارد؟

ج. اگر برای احتیاجات حسینیه اهداء می کنند اشکالی ندارد.

جمع آوری نذورات، برای عمل به خواب و رؤیا

س7. اخیراً برخی از افراد خیر به عنوان این که فردی خواب دیده اقدام به جمع آوری پول و نذورات به منظور احداث مهدیه و مسجد و بناهای خیریه در اراضی کشاورزی متعلق به تعدادی از کشاورزان نموده اند تا نیت خود را عملی نمایند. حالیه سؤال اینجاست:

آیا صرف عنوان کردن خواب بر مؤمنین و متدینین صحت شرعی و عقلی برای احداث بنای مسجد را ایجاد می کند؟

آیا با عنوان کردن خواب، اراضی که متعلق به کشاورزان است در حال حاضر در آن به کشت و زرع مشغول اند بدون اینکه مالکین چنین نیتی را داشته باشند به وقف مبدل می شود آیا رضایت مالکین برای احداث این گونه بناها شرط است یا خیر؟
با وجود نیاز نقاط دیگر شهر که فاقد حسینیه و مسجد هستند و نیاز مبرم به چنین اماکنی دارند آیا ساخت مسجد در این محل صحت شرعی و عقلی دارد یا خیر؟

ج.

۱) خواب اعتبار شرعی ندارد، ولی اگر مؤمنین بخواهند کمک کنند اشکالی ندارد.

۲) در وقف رضایت مالک معتبر است و تصرف در ملک غیر باید با رضایت مالک باشد.

۳) تشخیص موضوع نیاز به رسیدگی دارد و سزاوار است خود مؤمنین با ملاحظه ضوابط شرعی و عرفی اقدام به این گونه امور نمایند، و از هرگونه اختلاف بپرهیزند.

دفن اموات در جوار امام زادگان

س8. برخی از بقاع متبرکه و امامزادگان کشور از دیر زمان مورد توجه مسلمانان بوده و مزار شیعیان و علماء و صلحا می باشد، مؤمنین و علاقه مندان به این بقاع متبرکه به قصد تیمّن و تبرک وصیت می نموده اند که جنازه ی آنان در جوار این اماکن متبرکه مدفون گردد و به همین منظور افرادی حتی املاک مجاور این دو بقعه را خریداری و جهت دفن اموات خود و دیگران اختصاص داده اند و یا با پرداخت حق الدفن به متصدیان امر محل دفن پیش خرید نموده اند. با عرض مراتب فوق مستدعی است نظر مبارک را در مورد سؤال ذیل امر به اعلام فرمایند: «آیا اوقاف و یا شهرداری و یا هیئت امناء اینگونه بقاع به هر دلیل شرعاً حق جلوگیری از دفن اموات را در اینگونه املاک که به همین منظور خریداری و تخصیص یافته است دارند یا خیر؟»

ج. حق جلوگیری ندارند، مگر در مواردی که شرعاً استثناء شده است.

نیت نماز در زیارت ائمه و امام زادگان (علیهم السلام)

س9. در زیارت قبور مطهر امامان و امام زادگان نیت نماز چگونه است؟

ج. در زیارت امامان (سلام الله علیهم) دو رکعت نماز به نیت نماز زیارت مستحب است و در زیارت امام زادگان (علیهم السلام) می توانید دو رکعت نماز به نیت قربت بخوانید و ثواب آن را به امام زاده هدیه کنید.

استفاده شخصی خادم امام زاده از اموال وقفی

س10. آیا اموال امام زاده مانند قالی که مردم جهت امام زاده وقف می کنند، یا هدیه آورده اند، آیا می توان جهت استفاده ی شخصی برای منزل خادم که در امام زاده است استفاده شود؟

ج. اگر منزل خادم، جزو بارگاه امام زاده محسوب می شود اشکال ندارد؛ در غیر این صورت جایز نیست.

رفتن به حرم ائمه و امام زادگان (علیهم السلام) با عذر شرعی

س11. اگر عذر شرعی داشته باشیم می توانیم به زیارت امام رضا علیه السلام و امامان و امام زادگان برویم؟

ج. بنابر احتیاط واجب در حرم ائمه (علیهم السلام) یعنی زیر گنبد و اطراف ضریح مطهر، نمی توانید توقف نمایید؛ ولی توقف در رواق ها و قسمت

های متصل به حرم آن حضرت (علیهم السلام) اگر مسجد نباشد، مانعی ندارد و نسبت به امامزادگان مطلقاً در صورتی که مسجد نباشد، اشکالی ندارد.

دست زدن بدون وضو به نام امام زادگان و انبیای الهی

س12. دست زدن بدون وضو به نام امام زادگان و انبیای الهی نیز حرام است؟

ج. به طور کلی مس اسماء معصومین و انبیای عظام (علیهم السلام) بدون وضو بنا بر احتیاط جایز نیست؛ ولی مس نام های امام زادگان اشکال ندارد.

بستن گره به ضریح امامان و امام زادگان

س13. بستن پارچه، گره و قفل به ضریح امامان و امام زادگان چه حکمی دارد؟

ج. این گونه امور وجه شرعی ندارد.

بازدید گردشگران غیر مسلمان از بقاع متبرکه

س14. حکم بازدید گردشگران غیر مسلمان از مساجد و حرم های امامان و امام زادگان، چیست؟

ج. ورود آنها به حرم امام زادگان اگر هتک حرمت محسوب نشود اشکال ندارد، ولی به مساجد و حرم امامان (سلام الله علیهم اجمعین) وارد نشوند.

گرفتن پول، جهت دفن اموات در جوار امام زاده ها

س15. زمینی موقوفه برای یکی از امام زاده های واجب التعظیم می باشد که صاحب آن، آن زمین را وقف دفن اموات در کنار آن امام زاده کرده است. حال آیا گرفتن هزینه ایی از خانواده های متوفی بابت دفن اموات درون آن زمین های وقفی، جایز می باشد یا خیر؟

ج. اگر خدماتی را به صاحبان اموات ارائه می کنند، گرفتن اجرت در برابر آن خدمات اشکال ندارد.

تعظیم در برابر حرم معصومین و امام زادگان (علیهم السلام)

س16. تعظیم و سر خم کردن در حرم معصومین (علیهم السلام) و امام زادگان چه حکمی دارد؟

ج. اگر برای تکریم و تعظیم باشد، اشکال ندارد.

ریختن قطرات اشک بر روی کتب ادعیه حرما

س17. هنگامی که به اماکن مقدّس مانند حرم امامان و امام زادگان می رویم، گاهی هنگامی که از کتب ادعیه استفاده می کنیم قطرات اشک بر روی آن می ریزد. آیا این مشکل دارد؟

ج. اگر موجب خسارت به کتاب نگردد، وظیفه ای ندارید.

سجده در مقابل قبور ائمه و امام زادگان (علیهم السلام)

س18. آیا سجده در مقابل قبور ائمه و امام زادگان و کلیه ی بقاع متبرکه جایز است؟

ج. سجده برای غیر خدا، حرام است؛ ولی اگر سجده ی شکر خداوند متعال باشد، اشکال ندارد، البته نباید به گونه ای باشد که سوژه و بهانه به دست دشمنان شیعه بدهد.